

Магістр 2 курсу

факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

ПЛАНУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Анотація. Розглянуто сучасні тенденції маркетингової діяльності підприємства та сформовано завдання стратегічного та тактичного маркетингу підприємства на основі порівняння стратегічного та операційного підходів. Особливу увагу приділено перспективним напрямкам розвитку маркетингової діяльності підприємства.

Аннотация. Рассмотрены современные тенденции маркетинговой деятельности предприятия и сформированы задачи стратегического и тактического маркетинга предприятия на основании сравнения стратегического и операционного подходов. Особое внимание уделено перспективным направлениям развития маркетинговой деятельности предприятия.

Annotation. The modern trends of business marketing activity are considered and the objectives of strategic and operational marketing of a company on the basis of comparison of strategic and operational approaches are defined. Special attention is paid to the prospective lines of development of marketing activity of an enterprise.

Ключові слова: маркетингова діяльність, сучасні тенденції маркетингу, стратегічне та тактичне планування маркетингової діяльності.

Маркетингові заходи важливі та актуальні сьогодні для економічного розвитку підприємства, а ефективна маркетингова стратегія – це шлях до підвищення конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках. Важливим аспектом у процесі формування маркетингової стратегії є планування, оскільки від нього залежить успіх виробничо-господарської діяльності будь-якого підприємства. Розробка маркетингової стратегії є особливо актуальною для вітчизняних підприємств унаслідок необхідності

адаптації до ринкових умов, високої конкуренції на ринку та динамізму змін у зовнішньому та внутрішньому середовищах підприємств.

Метою статті є узагальнення визначення сучасних тенденцій маркетингової діяльності, а також формування завдань маркетингового стратегічного та тактичного планування.

Питання формування маркетингової стратегії висвітлено в працях таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: Ф. Котлер [1], Ламбен Ж.-Ж. [2], О. Віханський [3], Є. Голубков [4], Т. Данько [5] та ін.

У результаті аналізу літератури було визначено перспективні тенденції маркетингової діяльності підприємства, які наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Перспективні тенденції маркетингової діяльності підприємства

№ п/п	Маркетингова діяльність у минулому	Маркетингова діяльність у майбутньому
1	За підходом до ринку	
	Товарно-диференційований маркетинг	Цільовий маркетинг (концентрований)
2	За методом розповсюдження продукції	
	Роздрібна торгівля	Оптова торгівля, онлайн-продажі
3	За каналами розподілу	
	Традиційна система розподілу	Договірна система вертикального маркетингу
4	За рівнем каналу розподілу	
	Однорівневий канал розподілу	Дворівневий канал розподілу
5	За поведінкою фірми на ринку	
	Поточні фінансові показники важливіші за довгострокові	Маркетингові показники важливіші за фінансові, формування ціни здійснюється з метою заволодіння часткою ринку з розрахунком на довгострокові вигоди
6	За цільовим призначенням фірми на ринку	

	Максимізація поточного прибутку	Завоювання лідерства за показниками частки ринку
7	За стратегією фірми на ринку	
	Стратегія преміальних націнок	Стратегія глибокого проникнення на ринок

Стратегічний та тактичний – це два типи маркетингу, які характеризують ступінь ринкової орієнтованості фірми. Стратегічний маркетинг – маркетингова діяльність щодо створення усталеної (довгострокової) конкурентної переваги шляхом постійного та систематизованого моніторингу бізнес-середовища та потреб ринку і формування на цій основі ефективного маркетингового комплексу. Тактичний (оперативний) маркетинг – маркетингова діяльність, метою якої є використання певної ринкової ситуації або швидке пристосування маркетингового комплексу до неї [6, с. 120].

Планування – процес визначення цілей, стратегій, а також заходів щодо їх досягнення за певний період часу, виходячи з припущень про майбутні вірогідні умови виконання плану. У загальному випадку можна говорити про розробку стратегічних (довгострокових) планів і тактичних (річних) планів маркетингу.

Стратегічний, довгостроковий план маркетингу, що розробляється на 3 – 5 і більше років, описує головні чинники і сили, які протягом декількох років, як очікується, будуть впливати на організацію, а також містить довгострокові цілі і головні маркетингові стратегії з вказівкою ресурсів, необхідних для їх реалізації. Довгостроковий план звичайно переглядається й уточнюється щорічно, на його основі розробляється річний план, який набагато більше деталізований.

Тактичний план маркетингу описує поточну маркетингову ситуацію, цілі маркетингової діяльності, маркетингові стратегії на поточний рік. У його склад також включаються: програма дій, бюджет маркетингу, контрольні заходи.

Основні завдання маркетингової діяльності в рамках двох підходів, які визначені в роботах Данько Т. П. [5], Ламбена Ж.-Ж. [2] і Ф. Котлера [1], подано в табл. 2.

Таблиця 2

Завдання маркетингової діяльності

Стратегічні	Тактичні
Аналіз потреб – визначення базового ринку	Вибір в якості цілі існуючих сегментів

Проведення сегментації ринку – стратегічні бізнес-одиниці, сегменти ринку	Розробка плану маркетингу – цілі, позиціонування
Аналіз привабливості ринку – оцінка потенціалу ринку, стадії життєвого циклу продукту	Розробка тактичних заходів комплексу маркетингу – продукт, ціна, комунікації, розподіл
Аналіз конкуренції – пошук стійкої конкурентної переваги	Розрахунок маркетингового бюджету
Вибір стратегії розвитку	Реалізація заходів
Стратегічний контроль	Оперативний контроль

Таким чином, стратегічний підхід у маркетингу зорієнтовано на аналіз споживачів, сегментування ринку і вибір стратегічних областей бізнесу, виходячи з ринкового потенціалу і власних можливостей підприємства, розробку стратегії розвитку, яка забезпечить конкурентні переваги. Операційний підхід зорієнтовано на тактичні дії в області позиціонування продукції, розробку та реалізацію конкретних програм в області комплексу маркетингу для досягнення цілей на існуючих цільових сегментах ринку.

Наук. керівн. Ларіна К. В.

Література: 1. Котлер Ф. Основы маркетинга / Котлер Ф.; пер. с англ. – М.: Прогресс, 2010. – 736 с. 2. Ламбен Ж.-Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок / Ж.-Ж. Ламбен; [пер. с англ.; под ред. В.Б. Колчанова]. – СПб.: Питер, 2004. – 800 с. 3. Виханский О.С. Стратегическое управление / Виханский О.С. – М.: Изд. МГУ, 1995. – 252 с. 4. Голубков Е.П. Маркетинг: стратегии, планы, структуры / Голубков Е.П. – М.: Дело, 2005. – 192 с. 5. Данько Т.П. Управление маркетингом: учебник / Т.П. Данько. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 334 с. 6. Циганкова Т.М. Маркетинг: навч. посібн. / Циганкова Т.М. – К.: КНЕУ, 2007. – 120 с.